

foranstaltninger. Den kompetente myndighed kan i så fald foreskrive, hvilken metode der skal anvendes og kan i den sammenhæng pege på økonomisk værdisætning.

Hvis der foreskrives anvendelse af økonomisk værdisætning til fastsættelse af de eventuelt supplerende og de kompenserende foranstaltninger, er udgangspunktet, at såvel de tabte som de erstattende ressourcer og udnyttelsesmuligheder skal værdisættes. Et dette ikke muligt eller urimeligt tids- eller omkostningskrævende, kan den kompetente myndighed vælge at fastsætte afhjælpende foranstaltninger, der vil koste, hvad der svarer til værdien af de tabte ressourcer og muligheder.

Økonomisk værdisætning er en opgørelse af pengeværdien af naturressourcer og deres udnyttelsesmuligheder. En sådan opgørelse vil indeholde en opgørelse af den økonomiske værdi af en ressource eller af udnyttelse af en ressource for samfundet, f.eks. i form af den økonomiske værdi af prisen for fanget fisk, fældet træ eller indvundet vand. Den økonomiske værdisætning skal derudover også søge at afdække den økonomiske værdi af ikke-prissatte goder, det vil sige udnyttelsesmuligheder, som eksempelvis det forhold at vandet er urenset, men rent, at der kan bades fra stranden, at delfiner springer langs sejlbådene og sæler sojer sig på stenene. Det er goder, der er ekstremt vanskelige at værdisætte, men som utvivlsomt værdsættes af i hvert tilfælde nogle af samfundets borgere og som oftest også har en betydning for samfundets økonomi i form af en påvirkning af huspriser, mængden af turisme m.v. Økonomisk værdisættelse sker her f.eks. ved at søge at afdække hvilken værdi, samfundets borgere tillægger disse goder.

Det følger heraf, at økonomisk værdisætning er en tidskrævende og omkostningstung metode, også selv om der i nogen grad kan anvendes resultater fra tidligere værdisætningsstudier i det konkrete projekt. Der til kommer, at anvendelse af økonomisk værdisætning som metode til at fastsætte afhjælpende foranstaltninger har været og er meget kontroversiel, i en sådan grad, at dette har været en væsentlig del af baggrunden for en øget brug og udvikling af ækvivalensvurderingsmetoderne i USA.

På denne baggrund forventes det, at økonomisk værdisætning kun i meget sjældne tilfælde vil finde anvendelse ved fastsættelse af afhjælpende foranstaltninger efter bestemmelserne i dette lovforslag.

Fastsættelse af de samlede afhjælpende foranstaltninger – valget mellem mulige afhjælpende foranstaltninger

Efter miljøansvarsdirektivet og dermed tillige efter dette lovforslag skal den kompetente myndighed, efter lovforslaget miljøministeren overveje en række kriterier, når der træffes afgørelse om hvilke afhjælpende foranstaltninger, der skal iværksættes i forhold til miljøskader på vand og på beskyttede arter og områder. Kriterierne er fastsat i direktivets bilag II, afsnit 1.3 henholdsvis lovforslagets bilag 2, afsnit 1.3. og er som følger:

- Virkningen af den enkelte foranstaltning på folkesundheden og sikkerheden,
- Omkostningerne ved at gennemføre foranstaltningen,
- Sandsynligheden for, at den enkelte foranstaltning opfylder målet,
- I hvilken udstrækning den enkelte foranstaltning vil forhindre fremtidig skade og undgå yderligere skade som følge af gennemførelsen af den pågældende foranstaltning,
- I hvilken udstrækning den enkelte foranstaltning gavner hver enkelt komponent af den pågældende naturressource eller udnyttelsesmulighed,
- I hvilken udstrækning den enkelte foranstaltning tager hensyn til relevante sociale, økonomiske økonomiske og kulturelle forhold og andre relevante faktorer, der er specifikke for lokaliteten,
- Hvor lang tid det vil tage, inden genopretningen af miljøskaden bliver effektiv,
- I hvilken udstrækning den enkelte foranstaltning medfører genopretning af den lokalitet, hvor miljøskaden er indtrådt, og
- Den geografiske tilknytning til den lokalitet, hvor skaden er indtruffet.

Ikke alle disse kriterier vil have betydning i den enkelte sag, og kriteriernes indbyrdes betydning vil være helt afhængig af omstændighederne i den konkrete sag.

Det skal fremhæves, at proportionalitetsprincippet gælder for afgørelserne om fastsættelse af afhjælpende foranstaltninger i forhold til miljøskade på vand og på beskyttede arter og områder. Proportionalitetsprincippet har konkret fundet udtryk i en bestemmelse i direktivets bilag II, afsnit 1.3.3., henholdsvis lovforslagets bilag 2, afsnit 1.3.3. om, at den kompetente myndighed kan bestemme, at der ikke skal iværksættes yderligere afhjælpende foranstaltninger, hvis

- de afhjælpende foranstaltninger, der allerede er iværksat, sikrer, at der ikke længere foreligger nogen betydelig risiko for at påvirke menneskers